

Metodologia badań psychologicznych

Opracowanie: dr hab. Roman Konarski, prof. UG, dr hab. Paweł Jurek, prof. UG

1. Na czym polegają różnice między naukowym i potocznym (nienaukowym) podejściem do wiedzy psychologicznej?
2. Co to jest rzetelność pomiaru i jakie są metody ustalania jej poziomu?
3. Co to jest trafność pomiaru i jakie są metody jej ustalania?
4. Co to jest operacjonalizacja i czemu służy?
5. Scharakteryzuj poprawnie postawioną hipotezę badawczą.
6. Wymień i krótko opisz cztery rodzaje trafności badań psychologicznych.
7. Jaką funkcję pełni moderator w modelu statystycznym?
8. Jaką funkcję pełni mediator w modelu statystycznym?
9. Na czym polega schemat badania korelacyjnego?
10. Opisz kluczowe elementy schematu badania eksperymentalnego.
11. Czym jest quasi-eksperyment i jakie są wady i zalety tego schematu badawczego?
12. Co to jest randomizacja i czemu służy?
13. Omów podstawowe zasady etyczne w badaniach psychologicznych.
14. Scharakteryzuj właściwości skal pomiarowych wg Stevensa.
15. W jaki sposób posługiwanie się próbą ochotników może wpływać na trafność wyników badań?
16. W jaki sposób można zapewnić reprezentatywność próby badanych w badaniach psychologicznych?
17. Co to jest moc statystyczna i jak można ją maksymalizować?
18. Wyjaśnij w jakim sensie przedziały ufności (oszacowania przedziałowe) stanowią alternatywę dla testowania hipotez do wyciągania wniosków z badania empirycznego.
19. Jaką funkcję pełni hipoteza zerowa (H_0), w odróżnieniu do hipotezy alternatywnej (H_A), w procedurze testowania hipotez statystycznych?
20. Co to jest korelacja i dlaczego nie jest dowodem na istnienie zależności przyczynowo-skutkowej?

Psychologia osobowości i różnic indywidualnych

Opracowanie: dr hab. Maria Kaźmierczak, prof. UG, dr hab. Tomasz Besta, prof. UG, dr hab. Magdalena Błażek, prof. GUMed, dr Dagmara Budnik, dr Joanna Głowczewska

21. Scharakteryzuj trzypoziomowy model osobowości Dana McAdamsa.
22. Opisz funkcje planów i zadań życiowych na podstawie wybranej koncepcji.
23. Porównaj kognitywne i konatywne podejście do rozumienia i badania osobowości.
24. Opisz rozwój osobowości i tożsamości w ramach modelu dezintegracji pozytywnej K. Dąbrowskiego.
25. Scharakteryzuj pojęcie siły woli i opisz główne założenia modelu kontroli działania J. Kuhla.

26. Opisz źródła poczucia własnej skuteczności i w jaki sposób wpływa ona na regulację zachowania.
27. Opisz proces dążenia i unikania w kontekście rozbieżności schematów Ja.
28. Scharakteryzuj model człowieka i rozwój osobowości w nurcie humanistycznym.
29. Opisz podstawowe założenia podejścia poznawczego w psychologii osobowości.
30. Scharakteryzuj mechanizmy służące zachowaniu pozytywnej samooceny oraz wskaż, w jakich warunkach jednostka rezygnuje z ich używania na rzecz trafności spostrzegania siebie.
31. Scharakteryzuj narracyjne ujęcie osobowości.
32. Na przykładzie wybranej koncepcji samoregulacji opisz fazy procesu zmiany zachowania.
33. Scharakteryzuj Teorię Autodeterminacji.
34. Hedonistyczne vs. eudajmonistyczne rozumienie szczęścia – scharakteryzuj i podkreśl różnice i podobieństwa.
35. Opisz dylematy człowieka według psychologii egzystencjalnej i ich rolę we współczesnym świecie.
36. Czym jest cel i jaka jest rola celów w procesie samoregulacji?
37. Opisz założenia Regulacyjnej Teorii Temperamentu J. Strelaua.
38. Porównaj założenia Regulacyjnej Teorii Temperamentu J. Strelaua i Transakcyjnego Modelu Temperamentu A. Eliasza.
39. Scharakteryzuj założenia wybranej koncepcji temperamentu dziecka.
40. Opisz funkcjonalne znaczenie temperamentu na podstawie wybranych koncepcji.
41. Scharakteryzuj pięcioczynnikowy model osobowości według P. Costy i R. Macrae.
42. Opisz funkcjonalne znaczenie inteligencji.
43. Scharakteryzuj model osobowości / temperamentu w ujęciu H. Eysencka.
44. Scharakteryzuj czynnikowe koncepcje inteligencji.
45. Scharakteryzuj biologiczne i środowiskowe źródła inteligencji.
46. Scharakteryzuj współczesne koncepcje procesu twórczego.
47. Opisz, czym jest styl poznawczy jako pojęcie. Scharakteryzuj wybrany styl poznawczy.
48. Scharakteryzuj biologiczne i środowiskowe źródła różnic indywidualnych.
49. W jaki sposób można badać wpływ biologii na różnice indywidualne?
50. Na czym polega temperamentalny czynnik ryzyka?
51. Jak można tłumaczyć związki pomiędzy stylami poznawczymi a czynnikami środowiskowymi?
52. Jakie aspekty osobowości sprzyjają twórczej aktywności?

Psychologia procesów poznawczych i emocji

Opracowanie: prof. dr hab. Krzysztof Jodzio, dr Edyta Orłowska, dr Natalia Treder-Rochna

53. Rozróżnienie emocji, nastroju i afektu.
54. Charakterystyka kompetencji językowej i kompetencji komunikacyjnej.
55. Psychologiczne czynniki wywołujące stres według Tadeusza Tomaszewskiego.
56. Zwięzły opis trzech wybranych teorii procesów spostrzegania.

57. Motywy poznawczej aktywności człowieka.
58. Automatyczne i kontrolowane przetwarzanie informacji na poszczególnych etapach spostrzegania.
59. Udział ciała migdałowatego w warunkowaniu reakcji strachu.
60. Analiza krytyczna teorii poziomów przetwarzania informacji Craika i Lokharta.
61. Czy zła pogoda może poprawić twoją pamięć? Czyli o relacji między nastrojem a pamięcią.
62. Relacje pomiędzy bodźcem warunkowym i bezwarunkowym w procesie warunkowania klasycznego.
63. Trzy wybrane paradygmaty badań procesu uwagi.
64. Konceptualizacja myślenia i rozwiązywania problemów: pokrewieństwo i różnice.
65. Motywacja w ujęciu wybranych polskich psychologów.
66. Związki pomiędzy pamięcią semantyczną i epizodyczną.
67. Etapy procesu twórczego.
68. Specyfika pamięci autobiograficznej i jej miejsce oraz rola w systemie poznawczym.
69. Główne założenia podejścia ewolucyjnego i społecznego w rozumieniu emocji.
70. Identyfikacja pojęć w świetle teorii: pojęć matrycowych, pojęć naturalnych i teorii egzemplarzowej.
71. Emocje w refleksji starożytnych filozofów na przykładzie metafory Pana i Niewolnika.
72. Procesy kontroli poznawczej i ich rola w codziennej aktywności człowieka.
73. Klasyczna teoria emocji Jamesa-Langego i współczesny przykład jej zastosowania.
74. Analiza porównawcza motywacji egzocentrycznej i motywacji endocentrycznej.
75. Organizacja pamięci operacyjnej.

Psychologia społeczna

Opracowanie: prof. dr hab. Hanna Brycz

76. Omów wybrane trzy reguły wpływu społecznego według Cialdiniego.
77. Dlaczego swobodnie podjęte działania mają samopodtrzymujący się charakter?
78. Co to jest dysonans poznawczy i w jaki sposób człowiek potrafi redukować dysonans?
79. Jakie są nieuświadomione mechanizmy genezy postaw?
80. Jak sądzisz: czy agresja jest nieuchronnym aspektem relacji interpersonalnych?
81. Pokaż podobieństwa i różnice między stereotypami i uprzedzeniami.
82. Jak działa pamięć w podtrzymaniu i rozwoju schematów poznawczych?
83. Omów znane Tobie teorie perswazji.
84. Na mocy jakich mechanizmów postawy mogą wpływać na zachowanie?

85. Wyjaśnij na czym polega heurystyka reprezentatywności i podaj przykłady jej działania.
86. Na czym polega tendencyjne sprawdzanie hipotez?
87. Opisz czynniki miłości warunkujące fazy związku partnerskiego.
88. Czym jest samoregulacja? Czy samoregulacja według Ciebie różni się od samokontroli?
89. Psychologia poznania społecznego opiera się na rozpoznawaniu znaczenia tzw. odchyłek od racjonalności (*biases*). Proszę opisać zachowanie będące wyrazem wybranego odchylenia od racjonalności
90. W jaki sposób przebiega nasze spostrzeganie społeczne? Opisz zjawisko w oparciu o wybraną teorię atrybucji.
91. Na czym polega wyuczona bezradność?
92. Jak sądzisz, czy są naukowe dowody na automatyczne przetwarzanie informacji przez człowieka?
93. Czy człowiek dysponuje wolną wolą? Jakie znasz teorie przemawiające za i przeciw tezie o istnieniu wolnej woli w zachowaniu człowieka?
94. Przedstaw wybraną hipotetyczną postać w kategoriach sprawczości i wspólnotowości.
95. W jaki sposób łączą się informacje w naszym mózgu: asocjacyjistyczny czy koneksjonistyczny?

PSYCHOLOGIA ROZWOJU CZŁOWIEKA

Opracowanie: dr hab. Henryk Olszewski, prof. UG

96. Sfera najbliższego rozwoju w teorii L. Wygotskiego i możliwość jej praktycznego zastosowania
97. Czynniki wpływające na rozwój poznawczy w teorii J. Piageta
98. Wnioski płynące z teorii J. Piageta dla edukacji
99. Okresy krytyczne (sensytywne) w rozwoju człowieka
100. Badania longitudinalne i transwersalne w badaniu rozwoju człowieka
101. Składniki procesu rozwoju w teorii P. Baltesa i jej zastosowanie w badaniu starzenia.
102. Kryzysy i ich rola w rozwoju człowieka na przykładzie wybranych teorii
103. Teratogeny i ich wpływ na rozwój
104. Mechanizm rozwoju w ujęciu A. Bandury
105. Kryteria dojrzałej osobowości wg G. W. Allporta
106. Tworzenie się stylu przywiązania w dzieciństwie i jego związek z funkcjonowaniem w dorosłości
107. Determinanty gotowości szkolnej w wybranych koncepcjach z zakresu psychologii rozwoju.

PSYCHOPATOLOGIA ROZWOJU CZŁOWIEKA

Opracowanie: dr hab. Wioletta Radziwiłłowicz, prof. UG

108. Czynniki ryzyka, odporność psychiczna i czynniki ochronne w psychopatologii. Omów je na przykładzie reportażu „Rytm to jest to!” i/lub wybranych przykładów klinicznych.
109. Omów czynniki ryzyka wystąpienia zaburzeń internalizacyjnych i eksternalizacyjnych oraz ich obraz kliniczny.
110. Somatyzacja stanów psychicznych, objawy bólowe i lękowe w depresji u dzieci i osób dorosłych.
111. Omów trzy podtypy jadłowstrętu psychicznego oraz integrację psychodynamicznego i systemowego rozumienia zaburzeń odżywiania się.
112. Omów czynniki etiopatogenetyczne schizofrenii, czynniki pomyślnego rokowania oraz czynniki predykcyjne schizofrenii odpornej na leczenie.
113. Objawy zwiastunowe i typy początku schizofrenii. Objawy osiowe, pozytywne i negatywne schizofrenii.
114. Uzależnienia od substancji oraz uzależnienia behawioralne. Terapia uzależnień. Omów program „Poszukiwanie bezpieczeństwa”, skierowany do osób, które doświadczają objawów PTSD i uzależnienia.
115. Zaburzenia obsesyjno-kompulsyjne u dzieci, młodzieży i osób dorosłych: złożoność obrazu klinicznego i jego dynamika, współwystępowanie, metody leczenia.
116. Neuroimmunologia zaburzeń psychicznych (choroby afektywne, schizofrenia, zaburzenia obsesyjno-kompulsyjne).
117. Zaburzenia neurodegeneracyjne – etiopatogeneza, kryteria diagnostyczne, narzędzia służące diagnostyce etapów choroby. Postrzeganie osoby chorej przez opiekuna.